

BESLUTSFÖRSLAG

Anmälningssärenden 2022-05-30

Styrelsen föreslås besluta:

Redovisade anmälningssärenden läggs till handlingarna.

Datum

2022-05-19

Ulf Olsson

Ordförande

Datum

2022-05-19

Per Jonas Carlsson

Vice ordförande

Tillstyrkes

Alternativt förslag

Darienummer: SH 2022-00030 1.3.1.1

Programområde 1

Handläggare: Melissa Lennartsson

Datum

2022-05-16

Svante Stomberg

VD

Melissa Lennartsson
Handläggare
033 357075

Datum 2022-05-30 Instans **Borås Stadshus AB**
Dnr SH 2022-00030 1.3.1.1

Anmälningssärenden 2022-05-30

Borås Stadshus ABs beslut

Redovisade anmälningssärenden läggs till handlingarna

Anmälningssärenden

1. VD-rapport maj 2022 (bil.)
Dnr 2022-00001
2. Kommunfullmäktiges beslut: Policy för inköp i Kommun-
koncernen (bil.)
Dnr 2022-00027
3. Kommunfullmäktige har beslutat om styrelseförändringar i Borås
Stadshus AB. Martin Nilsson (M) har entledigats från sitt uppdrag som
styrelseledamot, nuvarande ersättare Minna Engström Heino (M) har
utsetts till ledamot och Lars-Gunnar Comén (M) har utsetts till ersättare
i styrelsen. En ändringsanmälan har skickats till Bolagsverket.
Dnr 2022-00028

Ulf Olsson
Ordförande

Svante Stomberg
VD

VD-rapport maj 2022 till styrelsen i Borås Stadshus AB

Som VD i Borås Stadshus AB upprättar jag denna VD-rapport. Syftet är dels att följa den av styrelsen i Borås Stadshus AB fastställda VD-instruktionen där det framgår att VD ska fortlöpande informera styrelsen om bolagets och koncernens förhållanden. Detta som en del i aktiebolagslagens krav att styrelsen fortlöpande ska bedöma bolagets och koncernens ekonomiska situation. Rapporten utgör även en del i ägarstyrningen av Borås Stads samtliga hel- och majoritetsägda bolag.

1. Aktuella händelser senaste månaden

Stadshusstyrelsen hade arbetsmöte den 4 april, där bland annat stadens finansiella rådgivare JLL deltog och pratade om räntestrategi och räntescenarion.

Den 11 april hölls en ägardialog med Borås Energi och Miljö AB i form av ett referensgruppmöte gällande nytt vattenverk.

2. Kommande händelser

I början på maj genomförs ägardialoger med kommunens bolag. Fokus i dessa samtal är budget 2023 och långsiktig investeringsplan.

Den 30 maj håller stadshusstyrelsen såväl arbets- som beslutsmöte. På arbetsmötet ska bland annat intern kontroll 2023 behandlas. För förberedelse kommer ett förslag på riskanalys att skickas ut i god tid före mötet.

Årsstämma för Viskaforshem AB planeras att hållas efter KF:s beslut om deras årsredovisning i juni.

3. Ekonomi

Borås Stadshus AB har i sin budgetuppföljning t.o.m. april 2022 lagt en prognos på -100 tkr jämfört med budget, till följd av högre kostnader för revision samt genomförd bolagsdag. Övriga bolag inkommer med sina prognoser senare i maj.

4. Personal och organisation

Rekrytering av ny VD pågår i Viskaforshem AB. Birgitta Neugebauer kommer sluta som VD för Borås kommuns Parkerings AB i september och rekryteringen av hennes ersättare är påbörjad.

5. Övrigt

Bolagsstyrningen går in i en något lugnare period från nu och över sommaren. Därför kommer nästa VD-brev först i september om inget av större vikt inträffar.

Borås den 3 maj 2022

/Svante Stomberg, VD Borås Stadshus AB

Sammanträdesdatum
2022-03-24

Kommunfullmäktige

§ 42

Dnr KS 2021-00682 1.2.2.1

Policy för inköp i Kommunkoncernen

(Kommunfullmäktiges tryckta handlingar 2022, nr 28, B 883)

Kommunfullmäktiges beslut

Policyn för inköp i Kommunkoncernen fastställs.

Kommunstyrelsens beslut 2022-02-21, § 80

Utan omröstning beslutar Kommunstyrelsen föreslå Kommunfullmäktige besluta:

Policyn för inköp i Kommunkoncernen fastställs.

Reservation

Mot beslutet reserverar sig Stefan Lindborg (V) till förmån för sitt yrkande att Kommunstyrelsen föreslår Kommunfullmäktige besluta: att Policyn för inköp i Kommunkoncernen fastställs med följande ändring:

- Fjärde stycket ersätts av följande ”Kommunkoncernen bör ha en helhetssyn på upphandlingar och ta vara på vinster av samordning. Kommunkoncernens gemensamma bästa har i allmänhet företräde framföra en enskild verksamhets intresse. För bolagen i kommunkoncernen bör styrelsen i förekommande enskilda fall pröva om samordningsvinsten för koncernen är så stor att den överskrider det enskilda bolagets intresse”.

Sammanfattning av ärendet

Policyn inköp i Kommunkoncernen har setts över. Policyn har varit på remiss hos samtliga nämnder och bolag där majoriteten varit positiva eller valt att avstå från att yttra sig. En nämnd, Vård- och äldrenämnden, och fyra bolag, AB Bostäder, Borås Energi och Miljö AB, Fristadbostäder AB och Viskaforshem AB, har avstyrkt policyn.

Kommunstyrelsen föreslår att Kommunfullmäktige fastställer förslaget till Policy för inköp i Kommunkoncernen.

Beslutsunderlag

1. Policy för inköp i Kommunkoncernen
2. Remissammanställning

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

Rasmus Lundqvist
Handläggare
033 357405

Datum
2022-02-21

Instans
Kommunstyrelsen
Dnr KS 2021-00682 1.2.2.1

Kommunfullmäktige

Policy för inköp i Kommunkoncernen

Kommunstyrelsen föreslår Kommunfullmäktige besluta

Policyn för inköp i Kommunkoncernen fastställs.

Reservation

Mot beslutet reserverar sig Stefan Lindborg (V).

Sammanfattning

Policyn inköp i Kommunkoncernen har setts över.

Policyn har varit på remiss hos samtliga nämnder och bolag där majoriteten varit positiva eller valt att avstå från att yttra sig. En nämnd, Vård- och äldrenämnden, och fyra bolag, AB Bostäder, Borås Energi och Miljö AB, Fristadbostäder AB och Viskaforshem AB, har avstyrkt policyn.

Kommunstyrelsen föreslår att Kommunfullmäktige fastställer förslaget till Policy för inköp i Kommunkoncernen.

Ärendet i sin helhet

Policyn inköp i Kommunkoncernen har setts över. Förslaget till reviderad policy har varit på remiss hos samtliga nämnder och bolag.

Yttranden

Arbetslivsnämnden, Fritids-och folkhälsonämnden, Förskolenämnden, Grundskolenämnden, Gymnasie-och vuxenutbildningsnämnden, Individ-och familjeomsorgsnämnden, Kulturnämnden, Lokalförsörjningsnämnden, Miljö-och konsumentnämnden, Samhällsbyggnadsnämnden, Servicenämnden, Sociala omsorgsnämnden, Tekniska nämnden, Valnämnden, Överförmyndarnämnden, BoråsBorås TME AB, Borås Elnät AB, Industribyggnader i Borås AB tillstyrker förslaget.

Stadsrevisionen avstår från att yttra sig.

AB Sandhultsbostäder, AB Toarpshus, Akademiplatsen AB, Borås Djurpark AB, Borås Kommuns Parkerings AB, Eolus 6 AB, Inkubatorn i Borås AB, Kv. Strömsdal 3 AB, har inte lämnat in något yttrande.

Vård-och äldrenämnden, AB Bostäder, Borås Energi och Miljö AB, Fristadbostäder AB, Viskaforshem AB avstyrker förslaget och synpunkter kommenteras särskilt nedan.

Vård- och äldrenämndens yttrande

Synpunkt från Vård- och äldrenämnden

- Vård- och äldrenämnden anser att det vid upphandling bör övervägas om krav ska ställas på leveranssäkerhet även i händelse av kris, eftersom verksamheterna är beroende av leveranser även under samhällsstörningar och extraordinära händelser.

Kommunstyrelsens bedömning

Kommunstyrelsen håller med Vård- och äldrenämnden om att leveranssäkerhet i händelse av kris är en viktig fråga. Det framgår av policyn att ”allt som upphandlas ska ha rätt funktion, rätt kvalitet, och levereras på rätt plats, i rätt tid och med hög säkerhet.” Enligt Kommunstyrelsen framgår det därför redan av policyn att leveranssäkerheten ska beaktas i upphandlingar. Hur kraven på leveranssäkerhet ska se ut behöver ses över i respektive upphandling.

Synpunkt från Vård- och äldrenämnden

- I policyn anges att upphandlingar ska planeras i god tid. Samtidigt anges att upphandlingar ska genomföras utifrån de politiska målen. Vård- och äldrenämnden anser att de två kraven för upphandling, är motstridiga. Politiska mål kan komma snabbt och därmed undanröja förutsättningar för god planering.

Kommunstyrelsens bedömning

Kommunstyrelsens bedömning är att de två delarna inte är motstridiga. Upphandlingar ska planeras i så god tid som möjligt. Det kan av olika anledningar bli förändrade förutsättningar som föranleder att planeringen behöver förändras eller att behov av nya upphandlingar uppstår skyndsamt. Vad som ska anses som ”planeras i god tid” får därför bedömas utifrån den specifika situationen och bestämmelsen syftar till att Borås Stads verksamheter i ett tidigt stadie ska ha med sig frågan på om det aktuella ärendet eller behovet kommer innebära att en upphandling behöver genomföras och i så fall planera för det.

AB Bostäders yttrande

Synpunkt från AB Bostäder

- För att vi på Bostäder ska kunna utföra vårt uppdrag enligt lagar, regler och ägardirektiv anser vi att *Policy för inköp i Kommunkoncernen* inte är tillämpliga för vårt bolag. Bostäder i Borås reserverar sig emot den ensamrätt och mandat som Koncerninköp, genom reglerna, anser sig besitta gällande bland annat att strategiskt driva inköpsfrågor i Kommunkoncernen, avgöra vilka intressen som ska upphandlas, hur

uppföljning ska användas och vilka avtal Bostäder ska vara tvingade att använda.

Kommunstyrelsens bedömning

Koncerninköp har som uppdrag att strategiskt driva inköpsfrågorna inom Kommunkoncernens. Här innefattas att utifrån ett helhetsperspektiv för hela koncernen avgöra vilka avtal som ska upphandlas samordnat.

Kommunstyrelsen anser inte att det är motiverat att olika nämnder och bolag på egenhand ska upphandla varor eller tjänster när majoriteten av nämnderna och bolagen har samma behov. Däremot kan en nämnd eller ett bolag själva upphandla sådant som är specifikt för deras verksamhet och därför inte bedöms vara samordnat.

Synpunkt från AB Bostäder

- Bostäders ekonomi är tydligt avgränsad från stadens och ska drivas utan ägartillskott eller insatser från skattekollektivet. Vår affärsmässighet och vår möjlighet att påverka vår ekonomi sker till stor del genom våra inköp och upphandlingar. Vi har tydliga mål att uppfylla som kräver närhet till marknaden och möjlighet att agera snabbt och anpassat just till vår verksamhet. Detta blir svårt att upprätthålla om inköpen och avtal har många intressenter, ska hanteras centralt och utformas för att passa samtliga av stadens olika verksamheter.

Kommunstyrelsens bedömning

Kommunstyrelsens bedömning är att det inte finns någon affärsmässig grund för att kommunkoncernens olika verksamheter själva ska upphandla sådant som alla eller merparten av verksamheterna har behov av. Kommunkoncernens ska sträva efter att åstadkomma samordningsvinster samtidigt som respektive verksamhets behov tillvaratas. För att kunna göra det är det viktigt att verksamheterna deltar i upphandlingsarbetet och beskriver sitt behov.

Synpunkt från AB Bostäder

- Bostäder avstyrker skrivningen i policyn att Kommunkoncernens gemensamma bästa har företräde framför en enskild verksamhets intresse. Bostäder menar att vårt intresse måste tillvaratas framför kollektivets för att vi ska kunna driva vårt bolag enligt affärsmässiga principer och följa lagar, regler och uppdrag som ställs på oss. Det kan innebära att Bostäder beslutar att inte använda ett samordnat avtal som är upphandlat av Koncerninköp till fördel av ett annat, mer gynnsamt avtal.

Kommunstyrelsens bedömning

Bestämmelser kring bolagen finns i såväl kommunallagen som aktiebolagslagen. För bostadsbolagen finns även bestämmelser i lagen om allmännyttiga

kommunala bostadsaktiebolag (allbolagen). Det finns inga bestämmelser i någon av dessa lagar som invänder mot att bolagen ser till kommunkoncernens gemensamma bästa.

Den enda bestämmelsen i allbolagen som har relevans för frågan är att det i 2 § anges att verksamheten ska bedrivas enligt affärsmässiga principer. Regler för upphandling innebär inte något hinder från att bedriva verksamheten enligt affärsmässiga principer, att genomföra gemensamma upphandlingar kan snarare innebära en minskning av kostnaderna eftersom det vid större volymer är lättare att upphandla varor, tjänster och entreprenader till lägre priser och bättre villkor.

Aktiebolagslagen föreskriver att om inget annat framgår av bolagsordningen ska bolaget syfte anses vara att generera vinst, dock så framgår det av bolagens bolagsordningar att dessa har givits ett annat syfte än att vara vinstdrivande. Oavsett så får bolagets syfte anses vara att arbeta för aktieägarnas bästa. Eftersom bolagen ägs av kommunen ska det inte vara något kontroversiellt i att bolagen ska medverka till kommunkoncernens gemensamma bästa.

Bolagens intresse kan inte anses ha företräde framför kommunens gemensamma bästa.

Borås Energi och Miljö ABs yttrande

Synpunkt från Borås Energi och Miljö AB

- BEM reserverar sig mot nedan skrivning så länge den inte förutsätter att verksamheterna får mandat att besluta om att avstå ett koncerngemensamt upphandlat avtal. Kommunkoncernens gemensamma bästa är inte per automatik samordnad upphandling.

Kommunkoncernens gemensamma bästa har företräde framför en enskild verksamhets intresse.

Kommunstyrelsens bedömning

Bestämmelser kring bolagen finns i såväl kommunallagen som aktiebolagslagen. Det finns inga bestämmelser i någon av dessa lagar som invänder mot att bolagen ser till kommunkoncernens gemensamma bästa.

Aktiebolagslagen föreskriver att om inget annat framgår av bolagsordningen ska bolaget syfte anses vara att generera vinst, dock så framgår det av bolagens bolagsordningar att dessa har givits ett annat syfte än att vara vinstdrivande. Oavsett så får bolagets syfte anses vara att arbeta för aktieägarnas bästa. Eftersom bolagen ägs av kommunen ska det inte vara något kontroversiellt i att bolagen ska medverka till kommunkoncernens gemensamma bästa.

Bolagens intresse kan inte anses ha företräde framför kommunens gemensamma bästa.

Fristadbostäder ABs yttrande

Synpunkt från Fristadbostäder AB

- Det finns en allvarlig tankekurpa i remissupplagan av policyn i formuleringen: ”Kommunkoncernens gemensamma bästa har företräde framför en enskild verksamhets intresse.” Den typen av lagöverträdelser ska vi förstås inte syssla med i Kommunkoncernen. På bolagssidan har vi Aktiebolagslagen att förhålla oss till och i den är en av grundpelarna att vi ska verka för bolagets bästa.

Kommunstyrelsens bedömning

Bestämmelser kring bolagen finns i såväl kommunallagen som aktiebolagslagen. För bostadsbolagen finns även bestämmelser i lagen om allmännyttiga kommunala bostadsaktiebolag (allbolagen). Det finns inga bestämmelser i någon av dessa lagar som invänder mot att bolagen ser till kommunkoncernens gemensamma bästa.

Den enda bestämmelsen i allbolagen som har relevans för frågan är att det i 2 § anges att verksamheten ska bedrivas enligt affärsmässiga principer. Regler för upphandling innebär inte något hinder från att bedriva verksamheten enligt affärsmässiga principer, att genomföra gemensamma upphandlingar kan snarare innebära en minskning av kostnaderna eftersom det vid större volymer är lättare att upphandla varor, tjänster och entreprenader till lägre priser och bättre villkor.

Aktiebolagslagen föreskriver att om inget annat framgår av bolagsordningen ska bolaget syfte anses vara att generera vinst, dock så framgår det av bolagens bolagsordningar att dessa har givits ett annat syfte än att vara vinstdrivande. Oavsett så får bolagets syfte anses vara att arbeta för aktieägarnas bästa. Eftersom bolagen ägs av kommunen ska det inte vara något kontroversiellt i att bolagen ska medverka till kommunkoncernens gemensamma bästa.

Bolagens intresse kan inte anses ha företräde framför kommunens gemensamma bästa.

Synpunkt från Fristadbostäder AB

- Vi får också problem med policyn när den säger att vi måste följa ”Regler för inköp i Kommunkoncernen”. I dessa regler finns flera saker som inte är anpassade till verkligheten och som äventyrar den enorma samhällsnytta som de kommunala bolagen bidrar med.

Kommunstyrelsens bedömning

Regler för inköp i Kommunkoncernen är anpassade utifrån gällande lagstiftning och för att kunna åstadkomma största möjliga nytta för kommunkoncernen. Reglerna hindrar inte nämnder eller bolag från att fullgöra sina uppdrag.

Viskaforshem ABs yttrande

Synpunkt från Visakaforshem AB

- Som aktiebolag har vi Aktiebolagslagen (2005:551) att förhålla oss till och där framgår det tydligt att styrelsen ska verka för bolagets bästa. Att sätta kommunkoncernens gemensamma bästa före bolagets är ur

Aktiebolagslagens perspektiv en lagöverträdelse och inget Viskaforshem AB kan medverka till.

Kommunstyrelsens bedömning

Bestämmelser kring bolagen finns i såväl kommunallagen som aktiebolagslagen. För bostadsbolagen finns även bestämmelser i lagen om allmännyttiga kommunala bostadsaktiebolag (allbolagen). Det finns inga bestämmelser i någon av dessa lagar som invänder mot att bolagen ser till kommunkoncernens gemensamma bästa.

Den enda bestämmelsen i allbolagen som har relevans för frågan är att det i 2 § anges att verksamheten ska bedrivas enligt affärsmässiga principer. Regler för upphandling innebär inte något hinder från att bedriva verksamheten enligt affärsmässiga principer, att genomföra gemensamma upphandlingar kan snarare innebära en minskning av kostnaderna eftersom det vid större volymer är lättare att upphandla varor, tjänster och entreprenader till lägre priser och bättre villkor.

Aktiebolagslagen föreskriver att om inget annat framgår av bolagsordningen ska bolaget syfte anses vara att generera vinst, dock så framgår det av bolagens bolagsordningar att dessa har givits ett annat syfte än att vara vinstdrivande. Oavsett så får bolagets syfte anses vara att arbeta för aktieägarnas bästa. Eftersom bolagen ägs av kommunen ska det inte vara något kontroversiellt i att bolagen ska medverka till kommunkoncernens gemensamma bästa.

Bolagens intresse kan inte anses ha företräde framför kommunens gemensamma bästa.

Synpunkt från Viskaforshem AB

- Vi anser att ”Policy för inköp i Kommunkoncernen” tar inte hänsyn till skillnader mellan förvaltning och bolag utan är mer anpassad efter stadens förvaltningar. Den tydligaste skillnaden är att aktiebolaget är en egen juridisk person och enligt LOU en egen upphandlande myndighet som därmed ej är förbunden med Borås Stads förvaltningar och andra bolag.

Kommunstyrelsens bedömning

Policy för inköp i Kommunkoncernen är anpassad utifrån gällande lagstiftning och gäller på samma sätt för både nämnder och bolag. Policyn innebär inget hinder för nämnder eller bolag att fullgöra sina uppdrag. Eftersom bolagen ägs av kommunen är de en del av Kommunkoncernen och därmed förbundna av Kommunfullmäktigens beslut.

Synpunkt från Viskaforshem AB

- Enligt ägardirektiven ska aktiebolaget drivas efter affärsmässiga principer samt eftersträva god lönsamhet, finansiell stabilitet och investeringar utan ägartillskott. Viskaforshem AB behöver

Kommunstyrelsens tillit och förtroende att även fortsättningsvis ansvara för upphandlingar och inköp samt verka för bolagets bästa både på lång och kort sikt.

Kommunstyrelsens bedömning

Kommunstyrelsens bedömning är att det inte finns någon affärsmässig grund för att kommunkoncernens olika verksamheter själva ska upphandla sådant som alla eller merparten av verksamheterna har behov av. Kommunkoncernens ska sträva efter att åstadkomma samordningsvinster.

Beslutsunderlag

1. Policy för inköp i Kommunkoncernen
2. Remissammanställning

Kommunfullmäktiges beslut expedieras till

1. Koncerninköp
2. Samtliga nämnder och bolag

Tom Andersson

Kommunalråd

Martin Perlstedt

Avdelningschef

Rasmus Lundqvist
Handläggare
033 357405

Policy för inköp i Kommunkoncernen

Inkomna yttranden i sammanfattning

Nämnder

Arbetslivsnämnden

Tillstyrker förslaget.

Fritids- och folkhälsonämnden

Tillstyrker förslaget.

Förskolenämnden

Tillstyrker förslaget.

Grundskolenämnden

Tillstyrker förslaget.

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden

Tillstyrker förslaget.

Individ- och familjeomsorgsnämnden

Tillstyrker förslaget.

Kulturnämnden

Tillstyrker förslaget.

Lokalförsörjningsnämnden

Tillstyrker förslaget.

Miljö- och konsumentnämnden

Tillstyrker förslaget.

Samhällsbyggnadsnämnden

Tillstyrker förslaget.

Serviceämnden

Tillstyrker förslaget.

Sociala omsorgsnämnden

Tillstyrker förslaget.

Stadsrevisionen

Avstår från att yttra sig.

Upphandlingar ska svara mot verksamhetens behov och genomföras utifrån de politiska målen. Allt som upphandlas ska ha rätt funktion, rätt kvalitet, och levereras på rätt plats, i rätt tid och med hög säkerhet.

Kommunkoncernen ska ha en helhetsyn på upphandlingar och ta vara på vinster av samordning. Kommunkoncernens gemensamma bästa har företräde framför en enskild verksamhets intresse.

Bostäder tillstyrker den delen i policyn som avser att upphandlingar ska vara affärsmässiga och hållbara. Likaså att de ska svara mot verksamhetens behov och genomföras utifrån de politiska målen. Allt som upphandlas ska ha rätt funktion, rätt kvalitet, och levereras på rätt plats, i rätt tid och med hög säkerhet.

Bostäder avstyrker skrivningen i policyn att Kommunkoncernens gemensamma bästa har företräde framför en enskild verksamhets intresse. Bostäder menar att vårt intresse måste tillvaratas framför kollektivets för att vi ska kunna driva vårt bolag enligt affärsmässiga principer och följa lagar, regler och uppdrag som ställs på oss. Det kan innebära att Bostäder beslutar att inte använda ett samordnat avtal som är upphandlat av Koncerninköp till fördel av ett annat, mer gynnsamt avtal.

AB Sandhultsbostäder

Inget yttrande.

AB Toarpshus

Inget yttrande.

Akademiplatsen AB

Inget yttrande.

Borås Djurpark AB

Inget yttrande.

Borås Elnät AB

Tillstyrker förslaget.

Borås Energi och Miljö AB

Avstyrker förslaget.

Gemensam policy för koncerninköp ses från BEM:s sida som något positivt. Ett väl utvecklat samarbete och en god dialog inom koncernen är en förutsättning för att gemensamt lyckas med att på bästa sätt göra nytta för stadens invånare vid offentlig upphandling. För att uppnå detta måste hänsyn tas till de verksamhetsspecifika behov och krav som finns inom koncernen.

BEM reserverar sig mot nedan skrivning så länge den inte förutsätter att verksamheterna får mandat att besluta om att avstå ett koncerngemensamt upphandlat avtal. Kommunkoncernens gemensamma bästa är inte per automatik samordnad upphandling.

Kommunkoncernens gemensamma bästa har företräde framför en enskild verksamhets intresse.

Borås Kommuns Parkerings AB

Inget yttrande.

Borås Borås TME AB

Tillstyrker förslaget.

Eolus 6 AB

Inget yttrande.

Fristadbostäder AB

Avstyrker förslaget.

Fristadbostäder har en egen genomarbetad inköspolicy som fungerar för vår verksamhet. Vi gör redan affärsmässiga och hållbara upphandlingar med ekonomisk, social och miljömässig hänsyn.

Det finns en allvarlig tankekurpa i remissupplagan av policyn i formuleringen: ”Kommunkoncernens gemensamma bästa har företräde framför en enskild verksamhets intresse.” Den typen av lagöverträdelser ska vi förstås inte syssla med i Kommunkoncernen. På bolagssidan har vi Aktiebolagslagen att förhålla oss till och i den är en av grundpelarna att vi ska verka för bolagets bästa.

Vi får också problem med policyn när den säger att vi måste följa ”Regler för inköp i Kommunkoncernen”. I dessa regler finns flera saker som inte är anpassade till verkligheten och som äventyrar den enorma samhällsnytta som de kommunala bolagen bidrar med.

Inkubatorn i Borås AB

Inget yttrande.

Industribyggnader i Borås AB

Tillstyrker förslaget.

Kv. Strömsdal 3 AB

Inget yttrande.

Viskaforshem AB

Avstyrker förslaget.

Viskaforshem AB har en egen fungerande inköspolicy vilken är väl genomarbetad och anpassad efter bolagets verksamhet. Bolaget gör redan upphandlingar där vi tar hänsyn till affärsmässighet, ekonomi, klimat, miljö och social hållbarhet allt enligt de rekommendationer som gäller enligt LOU.

Som aktiebolag har vi Aktiebolagslagen (2005:551) att förhålla oss till och där framgår det tydligt att styrelsen ska verka för bolagets bästa. Att sätta kommunkoncernens gemensamma bästa före bolagets är ur Aktiebolagslagens perspektiv en lagöverträdelse och inget Viskaforshem AB kan medverka till.

Vi anser att ”Policy för inköp i Kommunkoncernen” tar inte hänsyn till skillnader mellan förvaltning och bolag utan är mer anpassad efter stadens förvaltningar. Den tydligaste skillnaden är att aktiebolaget är en egen juridisk person och enligt LOU en egen upphandlande myndighet som därmed ej är förbunden med Borås Stads förvaltningar och andra bolag.

Enligt ägardirektiven ska aktiebolaget drivas efter affärsmässiga principer samt eftersträva god lönsamhet, finansiell stabilitet och investeringar utan

ägartillskott. Viskaforshem AB behöver Kommunstyrelsens tillit och förtroende att även fortsättningsvis ansvara för upphandlingar och inköp samt verka för bolagets bästa både på lång och kort sikt.

Strategi

Program

Plan

• **Policy**

Riktlinjer

Regler

Borås Stads
**Policy för inköp i
Kommunkoncernen**

Borås Stads styrdokument

Aktiverande

STRATEGI – avgörande vägval för att nå målen för Borås
PROGRAM – verksamheter och metoder i riktning mot målen
PLAN – aktiviteter, tidsram och ansvar

Normerande

POLICY – Borås Stads hållning
RIKTLINJER – rekommenderade sätt att agera
REGLER – absoluta gränser och ska-krav

Fastställt av: Kommunfullmäktige

Datum: 20 januari 2022

Dokumentet gäller för: Alla nämnder och bolag

För revidering ansvarar: Kommunstyrelsen

För ev uppföljning och tidplan för denna ansvarar: Kommunstyrelsen

Dokumentet gäller till och med: 2025

Policy för inköp i Kommunkoncernen

Polycyn omfattar Kommunkoncernens alla nämnder och bolag samt de föreningar och stiftelser där Kommunkoncernen är förvaltare eller utser en majoritet av styrelsen. Nedan innefattas alla dessa i ordet ”Kommunkoncernen”.

Kommunkoncernen ska göra affärsmässiga och hållbara upphandlingar med ekonomisk, social och miljömässig hänsyn.

Upphandlingar ska svara mot verksamhetens behov och genomföras utifrån de politiska målen. Allt som upphandlas ska ha rätt funktion, rätt kvalitet, och levereras på rätt plats, i rätt tid och med hög säkerhet.

Kommunkoncernen ska ha en helhetssyn på upphandlingar och ta vara på vinster av samordning. Kommunkoncernens gemensamma bästa har företräde framför en enskild verksamhets intresse. De upphandlade avtalen ska användas.

Upphandlingar ska planeras i god tid och präglas av effektivitet, kompetens och samverkan samt ta vara på den konkurrens som finns. De krav som ställs ska vara tydliga, transparenta, proportionella, förutsägbara och icke-diskriminerande.

Polycyn gäller, utöver Kommunkoncernens ”Regler för inköp i Kommunkoncernen”, lagen om offentlig upphandling (LOU), lagen om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster (LUF), lagen om koncessioner (LUK) och lagen om valbarhetssystem (LOV), för alla Kommunkoncernens upphandlingar och inköp av varor, tjänster och entreprenader.

Kommunstyrelsen har uppdraget att utfärda regler för inköp i Kommunkoncernen.

BORÅS
STAD

Postadress 501 80 Borås **Besöksadress** Stadshuset, Kungsgatan 55
Telefon 033-35 70 00 **e-post** boras.stad@boras.se **Webbplats** boras.se

Alternativt förslag till Kommunstyrelsens sammanträde 2022-02-21:

Ki1: Policy för inköp i kommunkoncernen

Vänsterpartiet föreslår en förändring av ett stycke i policyn för inköp i kommunkoncernen som betonar tilliten till att bolagens styrelser förmår att vid tillfällen då samordningsvinster kan stå i strid med det enskilda bolagets intresse balansera dessa principer.

Enligt vår uppfattning är det i allmänhet en riktig utgångspunkt att samordning av inköpen i en koncern borde leda till effektivitetsvinster på aggregerad nivå. Samtidigt är det fullt möjligt att förlusten av eget inflytande och ansvaret samt bristen på tillit till de enskilda bolagen leder till en långsiktig suboptimering av hela koncernens prestation.

Med anledning av ovanstående föreslås kommunstyrelsen besluta:

- Att föreslå Kommunfullmäktige besluta att Policyn för inköp i Kommunkoncernen fastställs med följande ändring:
 - Fjärde stycket ersätts av följande "Kommunkoncernen bör ha en helhetssyn på upphandlingar och ta vara på vinster av samordning. Kommunkoncernens gemensamma bästa har i allmänhet företräde framför en enskild verksamhets intresse. För bolagen i kommunkoncernen bör styrelsen i förekommande enskilda fall pröva om samordningsvinsten för koncernen är så stor att den överskrider det enskilda bolagets intresse."

För Vänsterpartiet i Kommunstyrelsen

Stefan Lindborg och Anne Rapinoja

